

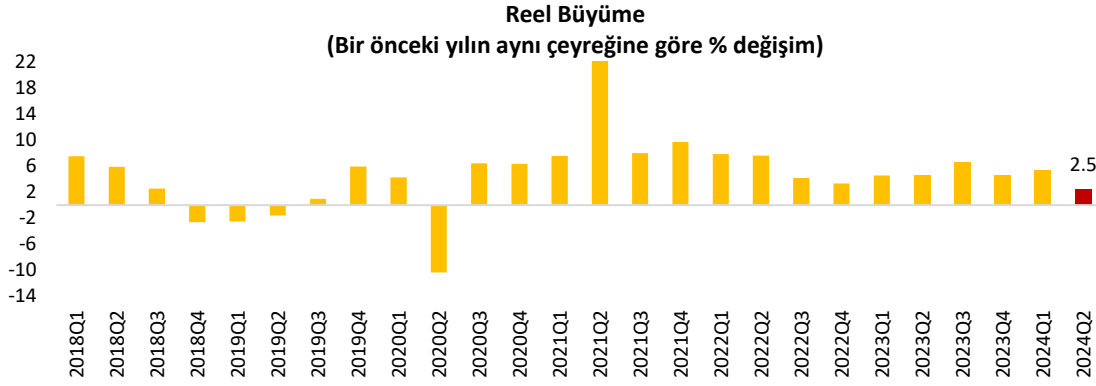
Başlıca merkez bankalarının faiz indirimlerinin küresel piyasalara etkisi izlendi.

ABD Merkez Bankası (Fed) gösterge faiz oranını 50 baz puan düşürdü ve pandeminin başlangıcından bu yana ilk faiz indirim döngüsünü başlatarak daha fazla indirim yapılacağına sinyalini verdi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) ise Eylül'de gerçekleştirdiği toplantısında faiz oranlarını ikinci kez indirdi; büyüme ve çekirdek enflasyon tahminlerinde güncellemeye gitti. Öte yandan, ABD ekonomisi 2024 yılının ikinci çeyreğinde çeyreklik bazda %3 büyüdü. Euro Bölgesi ekonomisi ise yılın ikinci çeyreğinde revize edilen verilere göre çeyreklik bazda %0.2 büyüdü. Ülke ekonomisi yıllık bazda ise %0.6 büyüdü. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), küresel ekonomide bu yıla ilişkin büyüme tahminini 0.1 puan yukarı yönlü revize ederek %3.2'ye yükseltti.

Türkiye ekonomisi 2024 yılının ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %2.5 büyüdü. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Eylül'de yapılan toplantıda beklentilere paralel politika faiz oranını %50'de sabit bıraktı. Enflasyon Temmuz'daki %61.78'den Ağustos'ta %51.97'ye geriledi. Piyasa Katılımcıları Anketi'nde enflasyon, 2024 yılı büyüme oranı ve yıl sonu cari açık beklentisinin yanı sıra cari yıl sonu USD/TL beklentisi geriledi. Temmuz ayında cari işlemler dengesi 566 milyon dolar fazla verdi. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan merkezî yönetim bütçe dengesi Ağustos'ta 129.6 milyar TL açık verdi. 2025-2027 Orta Vadeli Program Açıklandı. Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin uzun vadeli döviz cinsinden kredi notunu 1 kademe yükselterek "B+"dan "BB-"ye yükseltti, not görünümünü ise "durağan" olarak belirledi. TCMB ve BDDK kredi kartlarına ilişkin yeni kararlar aldı. OECD, Türkiye için 2024 yılı büyüme beklentisini 0.2 puan düşürerek %3.2'ye; 2025 beklentisini 0.1 puan düşürerek %3.1'e indirdi.

Eylül ayında Türkiye'de açıklanan veriler**Türkiye ekonomisi 2024 yılının ikinci çeyreğinde %2.5 büyüdü.**

İkinci çeyrek GSYH verileri 2 Eylül'de açıklandı.

Türkiye ekonomisi 2024 yılının ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %2.5 büyüdü (piyasa beklentisi: %2.8). Takvim etkisinden arındırılmış GSYH, ikinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %2.8 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH ise bir önceki çeyreğe göre %0.1 arttı.

Geçtiğimiz çeyreklerde büyümeye en yüksek katkı sağlayan hane halkı tüketiminin katkısının 2024 yılı ikinci çeyreğinde net ihracatın katkısının altında kalması dikkat çekici oldu. Net ihracatın yılın ikinci çeyreğinde büyümeye katkısı 1.3 puan olurken, hane halkı tüketiminin katkısı ise 1.2 puan oldu. İkinci çeyrekte ihracatın büyümeye katkısı olmasa da, ithalatın negatif katkısının azalması sonucu net ihracat büyümeye en yüksek katkı sağlayan kalem oldu. Üretim ve harcama yöntemleri hesaplamasındaki farkı yansıtan stok kaleminin büyümeye

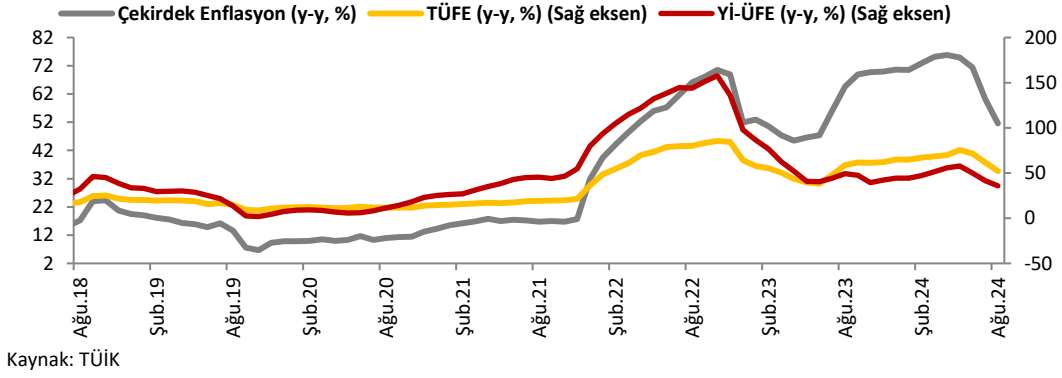
negatif katkısı ikinci çeyrekte azalış gösterdi. Yılın ilk çeyreğinde büyümeye 4.4 puan azalış yönlü katkıda bulunan stoklar kaleminin büyümeye yılın ikinci çeyreğindeki negatif katkısı 0.2 puan oldu.

Yılın ikinci çeyreğinde büyüme rakamları sektörler bazında incelendiğinde, en hızlı büyümenin %9.6 büyüme ile vergi-sübvansiyon tarafında yaşandığı görülüyor. Vergi-sübvansiyon tarafını %6.5 büyüme ile inşaat sektörü izledi. Sanayi sektöründe ise yıllık bazda %1.8 daralma yaşandı. Yılın ikinci çeyreğinde GSYH içinde en yüksek paya sahip olan hizmetler sektörünün büyümede yine önemli rol oynadığı görüldü. Yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda %3.1 oranında büyüyen hizmetler sektörü büyümeye 1.9 puan katkıda bulundu. Katkı açısından hizmetler sektörünü 1.1 puan katkı ile vergi-sübvansiyon takip etti. Sanayi sektörü ise 2024 yılı ikinci çeyreğinde büyümeye 0.4 puan negatif katkıda bulundu.

Büyümenin yılın ikinci yarısındaki seyrine ilişkin olarak; yılın ikinci yarısında ilk yarısına kıyasla büyümede yavaşlama yaşanması muhtemel görünüyor. Gerek yurtiçi talebin kısılmasının uzun vadeli etkilerinin önümüzdeki dönem kendisini hissettirmesi gerekse büyümenin önemli öncül göstergelerinden biri olan sanayi üretimindeki azalışın devam etmesinin mümkün olması yılın ikinci yarısında büyümede aşağı yönlü risklere işaret ediyor.

Ağustos ayında manşet enflasyon aylık bazda %2.47 arttı; yıllık bazda %61.78'ten %51.97'ye geriledi.

Ağustos ayı enflasyon verileri 3 Eylül'de açıklandı.

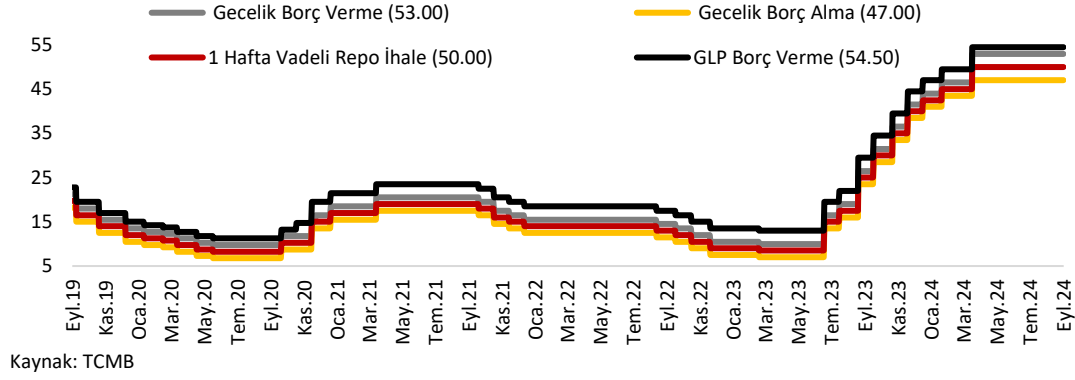
Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Ağustos'ta beklentilerin altında aylık bazda %2.47 (Piyasa beklentisi: %2.63) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Temmuz'daki %61.78'den Ağustos'ta %51.97'ye geriledi. Böylece enflasyondaki düşüş beklendiği gibi devam ederken, enflasyon son on üç ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Ağustos'ta enflasyondaki ana belirleyiciler konut, ulaştırma ile gıda ve alkolsüz içecekler grupları oldu. Doğalgaz zammı konut grubunda artışa neden olurken, servis ücretleri ve köprü ile otoyol geçiş ücretlerine yapılan zam sonucu ulaştırma grubunda artış yaşandı. Yaz mevsiminin etkisiyle taze sebze meyve fiyatlarında yaşanan düşüş ise gıda ve alkolsüz içecekler grubunda düşüş yaşanmasını ve grubun enflasyonu düşüş yönlü etkilemesini sağladı.

Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Ağustos'ta bir önceki aya göre %2.99 arttı ve yıllık bazda Temmuz'daki %60.23'ten %51.56'ya geriledi. Böylece yıllık bazda çekirdek enflasyon son on dört ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Ağustos'ta bir önceki aya göre %1.68 arttı ve yıllık bazda Temmuz'daki %41.37'den %35.75'e geriledi ve Nisan 2021'den bu yana ki en düşük seviyede gerçekleşti.

Enflasyondaki düşüşün yavaşlayarak yılsonuna kadar devam etmesi bekleniyor.

TCMB politika faiz oranını %50'de sabit bıraktı.

TCMB'nin Eylül toplantısı 19 Eylül'de gerçekleştirildi.

TCMB 19 Eylül'de yapılan toplantıda beklentilere paralel politika faiz oranını %50'de sabit bıraktı.

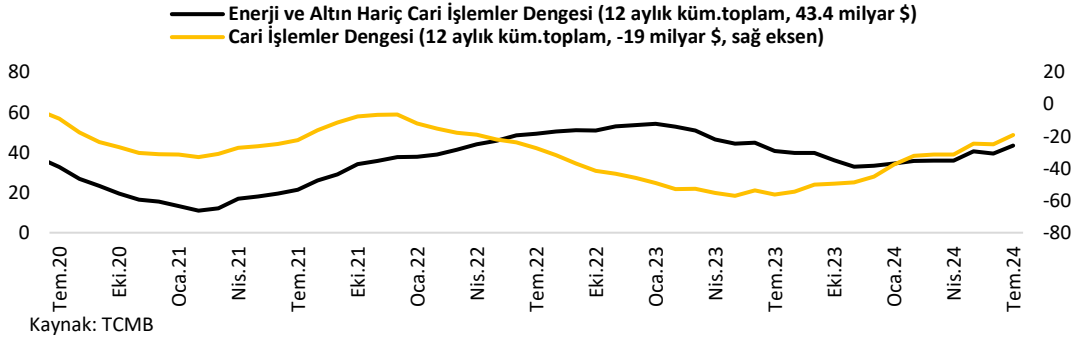
TCMB, karar metninde, Ağustos ayında aylık enflasyona dair göstergeler bir bütün olarak incelendiğinde, ana eğilimin belirgin bir değişim sergilemediğini, üçüncü çeyreğe ilişkin göstergelerin yurt içi talebin yavaşlamaya devam ederek enflasyonist etkisinin azaldığını teyit ettiğini belirtti.

Temel mal enflasyonunun sınırlı bir artışla düşük seyretmeye devam ederken, hizmet enflasyonundaki iyileşmenin son çeyrekte gerçekleşmesinin beklendiği ifade edildi. Enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarının dezenflasyon süreci açısından risk unsuru olmaya devam ettiği vurgulandı.

Bir önceki notta yer alan «Enflasyonda belirgin ve kalıcı bir bozulma öngörülmesi durumunda ise para politikası duruşu sıkılaştırılacaktır.» ifadesi «Enflasyonda belirgin ve kalıcı bir bozulma öngörülmesi durumunda ise para politikası araçları etkili şekilde kullanılacaktır.» ifadesi ile değiştirildi.

Cari işlemler dengesi Temmuz'da 566 milyon dolar fazla verdi.

2024 yılı Temmuz ayı ödemeler dengesi verileri 12 Eylül'de açıklandı.

2023 yılı Temmuz ayında 5.3 milyar dolar açık veren cari işlemler dengesi bu yıl 566 milyon dolar fazla verdi (piyasa beklentisi: 700 milyon dolar). Temmuz ayında ihracat performansının iyileşmesi ve ithalatta devam eden kısıtlamaların etkisiyle yıllık gerilemenin devam etmesi dış ticaret açığının daralmasında etkili oldu. Bu durum cari işlemler dengesine olumlu yansırken, cari dengedeki pozitifliği arttıran önemli bir diğer unsur turizm ve taşımacılık gelirlerinin etkisiyle net hizmet gelirlerindeki artış oldu. Enerji ve altın hariç cari işlemler dengesinde, özellikle altın ithalatına getirilen kısıtlamaların etkisiyle gördüğümüz daralma devam etti.

Ocak-Temmuz toplamında 2023 yılında 41.2 milyar dolar açık veren cari denge bu yıl aynı dönemde 16 milyar dolar açık verdi. Cari işlemler açığı 12 aylık kümülatif toplamda ise Temmuz'da 19 milyar dolara gerileyerek Mayıs 2022'den sonra gördüğü en düşük seviyeye gelmiş oldu.

Finansman tarafında 670 milyon dolarlık doğrudan, 3.7 milyar dolarlık portföy yatırım girişi, diğer yatırımlardan ise 705 milyon dolarlık sermaye çıkışı oldu. Diğer yandan net hata noksan kaleminde Temmuz'da 1.2 milyar dolar döviz girişinin yaşanmasıyla birlikte rezerv varlıklar bu ay 5.4 milyar dolar artış kaydetti.

Geçici dış ticaret istatistiklerine göre Ağustos ayında ihracat performansının Temmuzdaki kadar güçlü olmasa da yıllık bazda ihracatın arttığı, ithalattaki gerilemenin de devam ettiği görülüyor. Bu duruma ek olarak turizm gelirlerinin trendi düşünüldüğünde cari dengeye en yüksek katkıda bulunduğu Ağustos ayı olması sebebiyle cari dengedeki olumlu seyrin devam etmesini bekliyoruz. Ayrıca iç talebin daralmasına yönelik gerek TCMB'nin ortodoks politikaları gerekse de altın ithalatına yönelik düzenlemelerin devam etmesi yıllık cari işlemler açığının 2024 yılı yeni OVP hedefi olan 22 milyar dolar seviyelerinde gerçekleşmesi kuvvetle muhtemeldir.

Ağustos ayında merkezî yönetim bütçesi 129.6 milyar TL açık verdi.

Ağustos ayı merkezî yönetim bütçe dengesi verileri 16 Eylül'de açıklandı.

Merkezî Yönetim Bütçesi (milyar TL)								
	Ağustos			Ocak-Ağustos			2024 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen/Hedef (%)
	2023	2024	% Değişim	2023	2024	% Değişim		
Giderler	562.7	820.3	45.8	3,382.1	6,226.6	84.1	11,089.0	56.2
Faiz Hariç Giderler	475.5	723.3	52.1	2,982.0	5,462.6	83.2	9,835.0	55.5
Faiz Giderleri	87.1	97.0	11.4	400.1	764.0	91	1,254.0	60.9
Gelirler	614	690.7	12.5	2,998.7	5,253.0	75.2	8,437.1	62.3
Vergi Gelirleri	543.2	576.7	6.2	2,595.8	4,401.8	69.6	7,407.7	59.4
Diğer Gelirler	60.8	123.0	102.3	402.9	851.2	111.3	1,029.4	82.7
Bütçe Dengesi	51.3	-129.6	-352.8	-383.4	-973.6	-153.9	-2,651.9	36.7
Faiz Dışı Denge	138.4	-32.5	-123.5	16.7	-209.5	-1,353.6	-1,397.9	15.0

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

*Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

2023 yılı Ağustos ayında 51.3 milyar TL fazla veren merkezî yönetim bütçe dengesi, 2024 yılının Ağustos ayında hızlı bir düşüşle 129.6 milyar TL açık verdi. Faiz dışı denge 2023 yılının Ağustos ayında 138.4 milyar TL fazla verirken, bu yılın aynı döneminde 32.5 milyar TL açık verdi.

Ağustos ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %12.5 artarak 690.7 milyar TL olurken, bütçe giderleri %45.8 artarak 820.3 milyar TL oldu.

Geçen yıl Ağustos ayında bütçe fazlası verilmesine karşın bu yılın aynı ayında bütçe giderlerindeki artışın bütçe gelirlerindeki artışa oranla daha hızlı olmasının etkisiyle bütçe dengesi 129.6 milyar TL açık verdi. Vergi gelirlerinin ılımlı artış gösterdiği Ağustos ayında, vergi dışı gelirler güçlü bir performans göstererek gelirlerin artışında önemli rol oynadı. Giderler tarafında ise faiz dışı giderler daha hızlı bir artış göstererek bütçe açığı verilmesinde etkili oldu. Bütçe dengesinin yılın ilk sekiz ayında verdiği açık ise 973.6 milyar TL ile bir önceki yıla göre yükseldi. Böylece, bütçe hedefinin %36.7'lik kısmı gerçekleşmiş oldu.

TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi yayımlandı.

TCMB Eylül ayı Piyasa Katılımcıları Anketi 13 Eylül'de yayımlandı.

	Ağustos ayı anket dönemi	Eylül ayı anket dönemi
Dolar/TL (cari yıl sonu)	37.28	37.16
TÜFE (cari yıl sonu, %)	43.31	43.14
TÜFE (12 ay sonrası, %)	28.71	27.49
TÜFE (24 ay sonrası, %)	19.30	18.38
Büyüme (2024, %)	3.4	3.2
Cari Denge (2024, milyar \$)	-25.5	-22.2

2025-2027 Orta Vadeli Program Açıklandı.

2025-2027 yıllarını kapsayan **Orta Vadeli Program (OVP)** 5 Eylül'de açıklandı.

	2024 (T)	2025 (P)	2026 (P)	2027 (P)
GSYH (milyar TL, cari fiyatlarla)	44,218	61,540	72,915	83,132
GSYH (milyar dolar, cari fiyatlarla)	1,331	1,465	1,642	1,774
GSYH Büyüme Oranı (%)	3.5	4.0	4.5	5.0
USD/TRY (Ortalama)	33.22	42.01	44.41	46.86
İşsizlik Oranı (%)	9.3	9.6	9.2	8.8
Enflasyon Oranı (%)	41.5	17.5	9.7	7.0
Cari Denge/GSYH (%)	-1.7	-2.0	-1.6	-1.3
Bütçe Açığı/GSYH (%)	-4.9	-3.1	-2.8	-2.5
AB Tanımlı Borç Stoku/GSYH (%)	25.6	25.3	25.1	24.8

Büyüme tahminleri aşağı, enflasyon tahminleri ise yukarı revize edilirken; bütçe açığı tahminleri dezenflasyona güçlü destek amacıyla aşağı çekildi. Programa göre 2024 yılı büyüme tahmini %4'ten %3.5'e, 2025 tahmini %4.5'ten %4'e indirildi. Enflasyon tahmini 2024 yılı için %33'ten %41.5'e, 2025 yılı için %15.2'den %17.5'e yükseltildi. Cari açığın GSYH'ye oranı beklentisi 2024 yılı için %3.1'den %1.7'ye indirildi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, 2025-2027 dönemini içeren OVP'nin temel amacının, enflasyonun kademeli olarak tek haneli seviyelere düşürülmesi, büyüme potansiyelinin enflasyonda düşüş süreciyle uyumlu şekilde yükseltilmesi olduğunu söyledi.

Fitch, Türkiye'nin kredi notunu yükseltti.

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'ye ilişkin raporunu takvim dahilinde 6 Eylül'de yayımladı.

Kuruluş	Not	Son Gözden Geçirme Tarihi	Görünüm	Eski Karar
S&P	B+	3 Mayıs 2024	Pozitif	B/Pozitif
Fitch	BB-	6 Eylül 2024	Durağan	B+/Pozitif
Moody's	B1	19 Temmuz 2024	Pozitif	B3/Pozitif

Fitch'in Türkiye Ekonomisine İlişkin Beklentileri

	2024	2025
Büyüme (y-y, %)	3.5	2.8
Enflasyon (y-y, %)	43	31
Cari Açık/GSYH (%)	1.9	1.7

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin uzun vadeli döviz cinsinden kredi notunu 1 kademe yükselterek "B+"dan "BB-"ye yükseltti, not görünümünü ise "durağan" olarak belirledi.

Raporda azalan dolarizasyon ve döviz talebi, sermaye girişleri gibi etkilerle rezervlerin 149 milyar dolara, net rezervlerin de 41 milyar dolara yükseldiği, rezerv kompozisyonunun güçlendiği belirtildi. Pozitif reel faiz oranları, düşük cari açık ve kur korumalı mevduatlardaki düzenli ve kademeli düşüşün dış tamponlardaki iyileşmeyi destekleyeceği belirtildi. Rezervlerin bu yıl sonunda 158 milyar dolara, 2025 sonunda 165 milyar dolara çıkacağı öngörüldü. TCMB'nin politika faizini %50'ye yükselttiği belirtilerek parasal sıkılaştırmanın TL'de reel değerlenmeye neden olduğu, bunun da hükümetin dezenflasyon stratejisi için önemli olduğu vurgulandı.

Sıkı bir parasal politika duruşunun öngörülen mali konsolidasyon ve ihtiyatlı asgari ücret ayarlamalarıyla birleştirilmesinin enflasyonda önemli bir düşüşü destekleyeceğine ve iyileştirilmiş dış likidite tamponlarının, düşük cari açıkların ve azaltılmış dolarizasyonun sürdürülmesine yardımcı olacağına dair daha fazla güven duyulduğu değerlendirildi.

Erken faiz indiriminin veya ortodoks politikadan dönüşün enflasyonist baskıları artıracığı ve not üzerinde olumsuz etkisi olacağını ifade eden Fitch, ilk faiz indirimini 2025'in başında bekliyor.

TCMB ve BDDK kredi kartlarına ilişkin yeni kararlar aldı.

TCMB ve BDDK kararları 27 Eylül'de alındı.

- TCMB, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami akdi faiz oranlarını, dönem borcuna göre değişken olarak belirledi.
- Nakit çekim ve kurumsal kredi kartları hariç olmak üzere TL cinsinden kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranları, aylık referans orana; dönem borcu 25,000 TL'nin altında olan kredi kartları için 39, 25,000 ile 150,000 TL arasında olan kredi kartları için 114, 150,000 TL üzerinde olan kredi kartları için 164 baz puan eklenerek belirlenecek.
- Bu kapsamda, azami akdi faiz oranı; kurumsal kredi kartı işlemlerinde aylık referans orana 164 baz puan, nakit çekim veya kullanım işlemlerinde ise 189 baz puan eklenerek belirlenecek.
- Yabancı para cinsinden kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranı, kredi kartları vasıtasıyla yapılan TL cinsinden nakit çekim veya kullanım işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranının, yani 189 puanın %70'inin virgülden sonra iki hane olacak şekilde yuvarlanması suretiyle tespit edilecek. Bu rakam 132.30 puana denk geliyor. Önceki uygulamada bu oran TL cinsinden kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranının %80'i olarak belirleniyordu.

YAPILANDIRMADA AYLİK FAİZ ORANINA SINIRLAMA

- Düzenlemeye eklenen geçici maddeyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 26 Eylül'de yayımlanan kararı kapsamında kredi kartı borçlarının yapılandırılması halinde uygulanacak aylık akdi faiz oranına sınırlama getirildi. Bu oran %3.11 ile sınırlandırıldı.
- Yapılandırma işlemlerinde uygulanacak aylık azami gecikme faiz oranı ise tebliğin 5. maddesi kapsamında belirlenen en yüksek gecikme faiz oranı olacak. En yüksek gecikme faiz oranı ilgili madde kapsamında TL ve yabancı para cinsinden kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranlarına 30 baz puan eklenerek belirleniyor. Bu oran katılım bankaları için sırasıyla kâr payı oranı ve gecikme cezası oranı olarak uygulanacak.

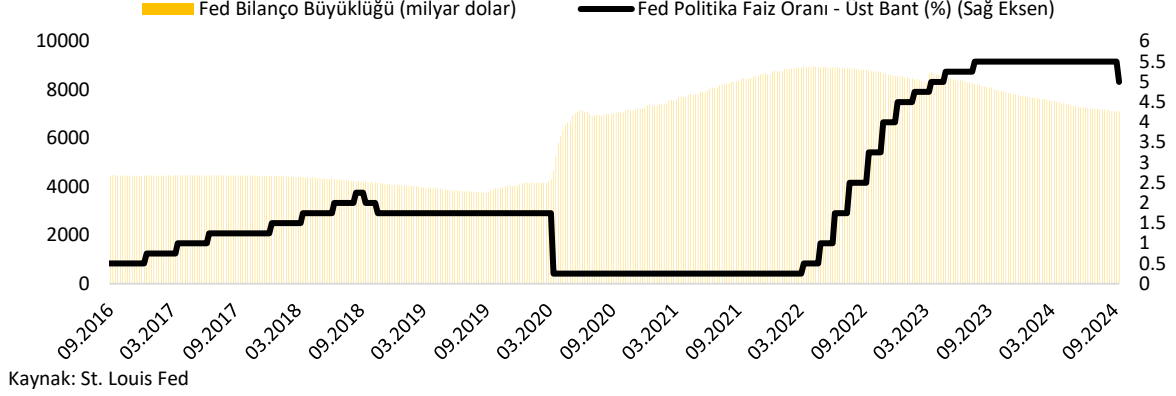

- BDDK, bireysel kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borcunu ödeyemeyenler için 60 aya kadar yapılandırma imkânı getirdi.
- Bireysel kredi kartlarında dönem borcunun asgari tutarını ödeyemeyenler, mevcut kredi kartı borç bakiyelerini 60 aya kadar yapılandırabilecek. Her aya düşen taksit tutarı, ilgili ayın asgari ödeme tutarına eklenecek. Yapılandırılan kredi kartı borcunun en az yarısı ödeninceye kadar ilgili bankadaki kredi kartı limiti artırılamayacak.
- İhtiyaç kredileri ise anapara ve faiz ödemelerinin 30 günden fazla gecikmesi halinde ilave kredi olmadan 60 aya kadar yapılandırılabilir. Borçlunun 1 yıl içinde yapılandırma için başvurması gerekiyor.
- BDDK, kredi kartlarında asgari ödeme oranında da değişikliğe gitti.
- Dönem borcunun %20'si olan asgari ödeme oranında sınır tutar, 25 bin liradan 50 bin liraya çıkarıldı. 50 bin lira ve altında olan kredi kartları için asgari ödeme oranı dönem borcunun %20'si olurken, 50 bin lira ve üzerinde olanlarda %40 olarak uygulanacak.

Eylül ayında küresel piyasalarda öne çıkan gelişmeler

Fed, faizi beklentilerin üstünde yarım puan düşürerek gevşeme döneminin başladığını belirtti.

Fed'in Eylül ayı toplantısı 17-18 Eylül'de yapıldı.

ABD Merkez Bankası (Fed) gösterge faiz oranını 50 baz puan düşürdü ve pandeminin başlangıcından bu yana ilk faiz indirim döngüsünü başlatarak daha fazla indirim yapılacağına sinyalini verdi.

Fed, dört yıldan uzun bir süredir yaptığı ilk indirim ile federal fon oranını %4.75-%5.00 aralığına düşürdü.

Federal Açık Piyasa Komitesi (FOMC), açıklamasında, bir miktar yüksek kalmasına rağmen enflasyon konusunda daha fazla güven kazandığını söyledi. İstihdam artışının yavaşladığı ve işsizlik oranının yükseldiği bir ortamda yetkililer, sağlıklı bir işgücü piyasasını sürdürürken fiyat istikrarı hedeflerine ulaşma risklerinin "kabaca dengede" olduğunu kaydetti.

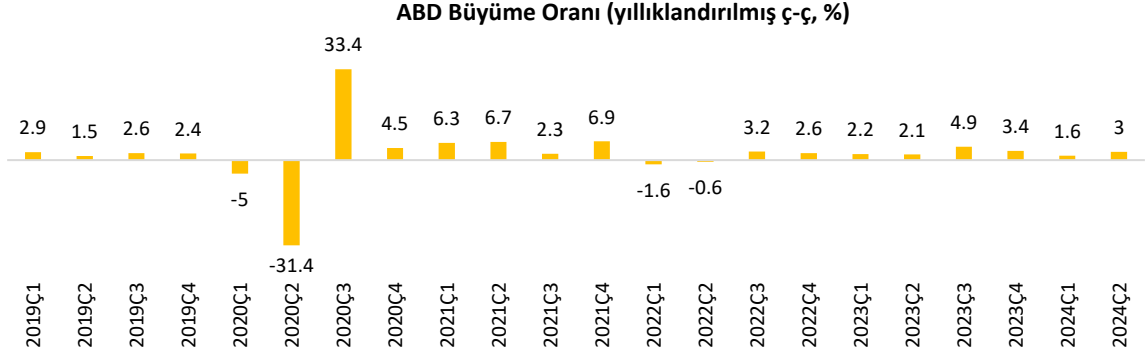
Fed Başkanı Jerome Powell, 50 baz puanlık faiz indirimi kararının, politika duruşunun uygun şekilde yeniden ayarlanmasıyla, ılımlı büyüme ve enflasyonun sürdürülebilir bir şekilde %2'ye düşmesi bağlamında işgücü piyasasındaki gücün korunabileceğine dair artan güveni yansıttığını söyledi.

Powell ayrıca, indirimlerin daha hızlı veya yavaş olabileceğini, gerektiğinde durup beklemenin de olasılıklar arasında olduğunu belirtti.

	Büyüme Tahmini (%)		Enflasyon Tahmini (%)		Çekirdek Enf. Tahmini (%)		İşsizlik Oranı Tahmini (%)		Faiz Oranı Tahmini (%)	
	Eylül	Haziran	Eylül	Haziran	Eylül	Haziran	Eylül	Haziran	Eylül	Haziran
2024	2.0	2.1	2.3	2.6	2.6	2.8	4.4	4.0	4.4	5.1
2025	2.0	2.0	2.1	2.3	2.2	2.3	4.4	4.2	3.4	4.1
2026	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	4.3	4.1	2.9	3.1
2027	2.0	--	2.0	--	2.0	--	4.2	--	2.9	--
Uzun Dönem	1.8	1.8	2.0	2.0	--	--	4.2	4.2	2.9	2.8

ABD ekonomisi 2024 yılının ikinci çeyreğinde nihai verilere göre %3 büyüdü.

ABD ekonomisi **2024 yılı 2. çeyrek büyüme oranı nihai verisi** 26 Eylül'de açıklandı.

Kaynak: The Bureau of Economic Analysis

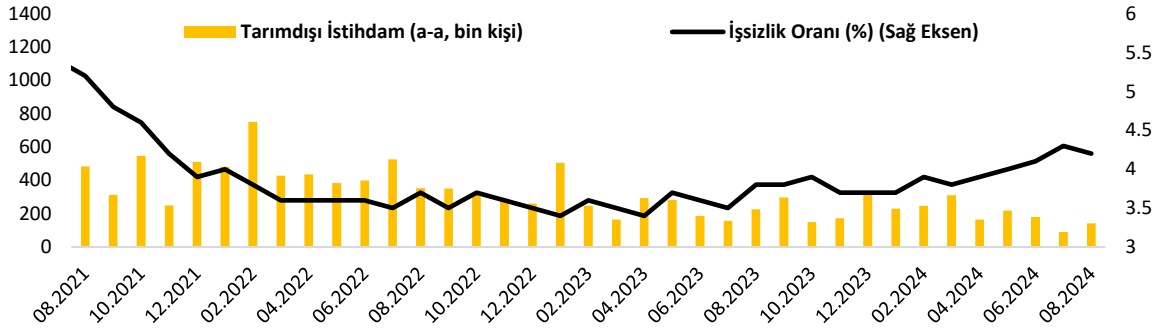
ABD ekonomisi 2024 yılının ikinci çeyreğinde nihai verilere göre %3 büyüdü; %1.4 olan ilk çeyrek büyüme oranı %1.6'ya yukarı yönlü revize edildi.

Reel GSYH'deki artış, öncelikle tüketici harcamaları, özel envanter yatırımları ve konut dışı sabit yatırımlardaki artışları yansıttı. İthalat yukarı yönlü revize edildi. Kamu harcamalarında ve stok etkisinde de yukarı yönlü revize gerçekleşti.

2024 yılında ABD ekonomisinin %2 büyümesi bekleniyor.

ABD'de tarım dışı istihdam Ağustos'ta beklentilerin altında açıklandı; işsizlik oranı %4.2 oldu.

ABD'de **Ağustos** ayı istihdam verileri 6 Eylül'de açıklandı.

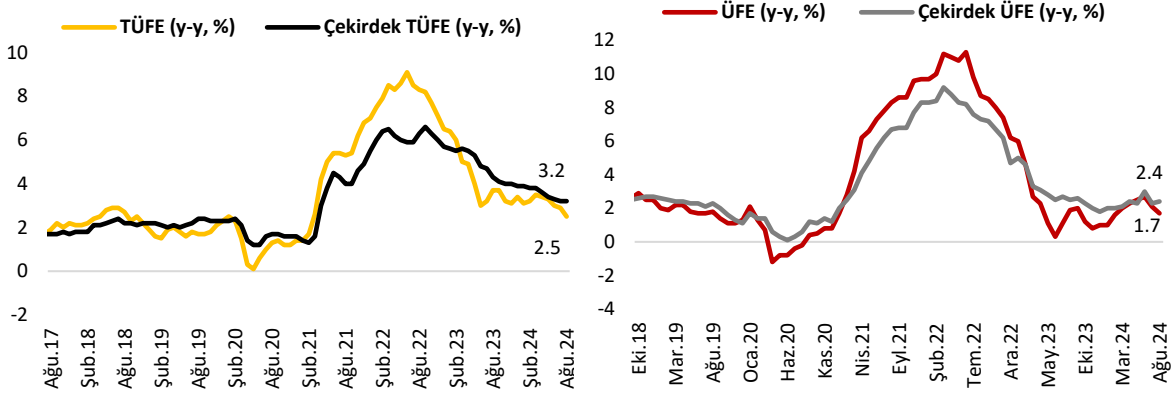
Kaynak: Reuters

ABD'de tarım dışı istihdam Ağustos'ta 163 bin kişi artış beklentisinin altında 142 bin kişi arttı. Temmuz ayı verisi ise 114 bin kişiden 89 bin kişiye aşağı yönlü revize edildi. İşsizlik oranı Temmuz'daki %4.3'ten Ağustos'ta %4.2'ye gerileyerek beklentilere paralel gerçekleşti.

Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3.8; aylık bazda %0.7 ile beklentilerin üzerinde artış gösterdi. İşgücüne katılım oranı Ağustos'ta bir önceki aya göre değişmeyerek %62.7 gerçekleşti. İstihdam oranı da bir önceki aya göre değişmeyerek %60 oldu. ADP özel sektör istihdam verisi Ağustos'ta 99 bin kişi artarak beklentilerin altında kaldı.

ABD’de çekirdek enflasyon Ağustos’ta beklentilerin üzerinde açıklandı ve faiz indirimi beklentilerini düşürdü.

ABD’de Ağustos ayı TÜFE ve ÜFE verileri sırasıyla 11 ve 12 Eylül’de açıklandı.

Kaynak: Reuters

Kaynak: Reuters

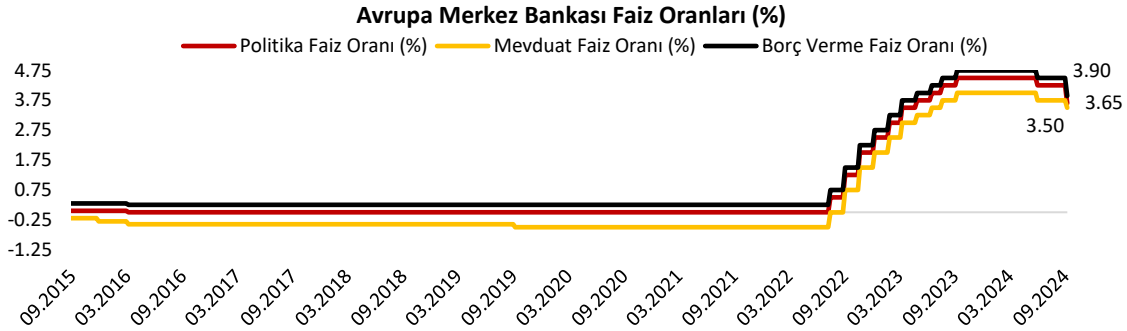
ABD’de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Ağustos’ta aylık bazda beklentilere paralel %0.2, yıllık bazda %2.9’dan %2.5’e geriledi. Çekirdek enflasyon ise aylık bazda %0.2 olan beklentilerin üzerinde %0.3 arttı; yıllık bazda %3.2 oldu. Çekirdek enflasyonun beklentilerin üzerinde artması Fed’in 17-18 Eylül’deki toplantıda 50 baz puan faiz indirimine gideceği beklentilerinin 25 baz puana düşmesine neden oldu.

Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Ağustos’ta bir önceki aya göre %0.2; yıllık bazda ise %1.7 ile beklentilerin altında artış gösterdi. Çekirdek ÜFE ise aylık bazda %0.3, yıllık bazda %2.4 artışla beklentilerin altında kaldı.

ABD’de enflasyonun yıl sonunda %2.6’ya gerilemesi bekleniyor.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) ikinci kez faiz indirimine gitti.

Avrupa Merkez Bankası (ECB)’nin Eylül ayı toplantısı 12 Eylül’de yapıldı.

Kaynak: Reuters

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 12 Eylül’de gerçekleştirdiği toplantısında faiz oranlarını indirdi, büyüme ve çekirdek enflasyon tahminlerinde güncellemeye gitti.

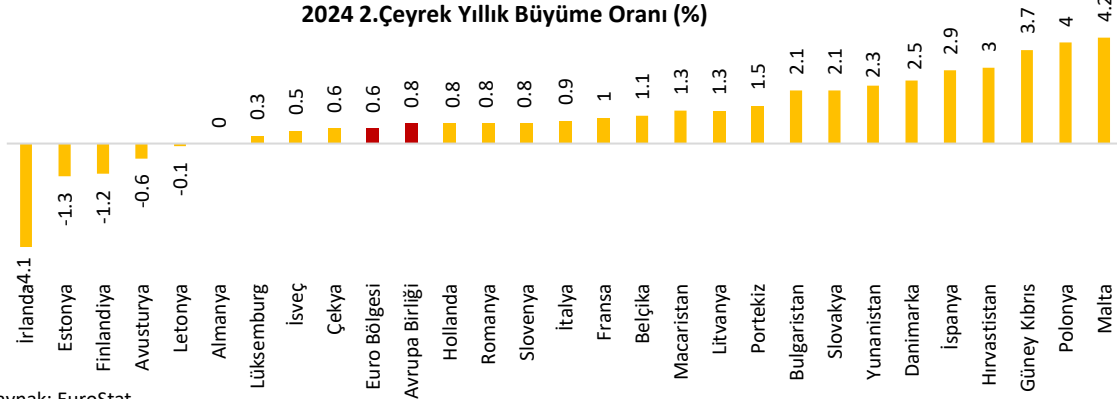
13 Mart 2024 tarihinde duyurulan operasyonel çerçeve incelemesi sonrasında, ana refinansman işlemleri faiz oranı ile mevduat imkânı faiz oranı arasındaki farkın 15 baz puan, marjinal fonlama faiz oranı ile ana refinansman işlemleri faiz oranı arasındaki farkın 25 baz puan olarak sabit kalmasına karar verilmişti. Buna göre, mevduat faiz oranı 25 baz puan indirilerek %3.5’e, ana refinansman işlemleri faiz oranı 60 baz puan indirimle %3.65’e ve marjinal fonlama faiz oranı da 60 baz puan indirimle %3.90’a düşürüldü.

ECB Başkanı Christine Lagarde, büyümeye yönelik risklerin aşağı yönlü olduğunu, ücretlerin, kârların, ve ticaret gerilimlerinin enflasyon için potansiyel yukarı yönlü riskler olduğunu, faizlerin ise düşüş patikasında olduğunu oldukça aşikar olduğunu söyledi.

ECB Tahminleri						
	Eylül			Haziran		
Yıllık % Değişim	2024	2025	2026	2024	2025	2026
Büyüme Oranı	0.8	1.3	1.5	0.9	1.4	1.6
Enflasyon	2.5	2.2	1.9	2.5	2.2	1.9
Çekirdek Enf.	2.9	2.3	2.0	2.8	2.2	2.0

Euro Bölgesi ekonomisi ikinci çeyrekte beklentilere paralel büyüdü.

Euro Bölgesi ekonomisi **2024 yılı ikinci çeyrek büyüme oranı revizyonu** 6 Eylül'de açıklandı.

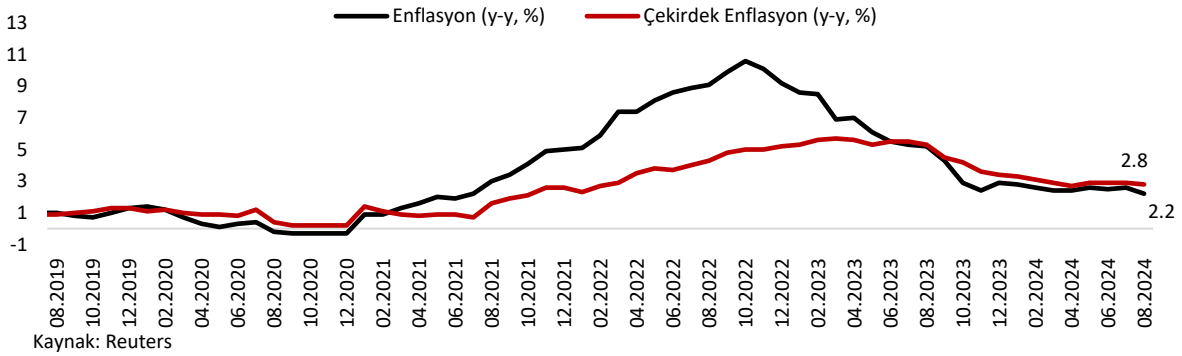
Euro Bölgesi ekonomisi 2024 yılının ikinci çeyreğinde revize edilen verilere göre çeyreklik bazda %0.2 büyüdü. Ekonomi yıllık bazda ise %0.6 büyüdü.

İkinci çeyrekte Almanya yıllık bazda %0 ile değişim göstermezken; Fransa %1 büyüdü. İkinci çeyrekte Avrupa Birliği'nde en hızlı büyüyen ülke %4.2 ile Malta oldu. İrlanda ise %4.1 ile en sert küçülen ülke oldu.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Haziran ayı toplantısında Euro Bölgesi 2024 yılı büyüme beklentisini %0.6'dan %0.9'a yükseltti.

Euro Bölgesi'nde enflasyon Ağustos'ta nihai verilere göre %2.2'ye geriledi.

Euro Bölgesi **Ağustos** ayı enflasyon verileri 18 Eylül'de açıklandı.

Euro Bölgesi'nde Temmuz'da %2.6 olan yıllık enflasyon Ağustos'ta %2.2'ye indi. TÜFE, Ağustos'ta aylık bazda %0.1 oldu. Çekirdek enflasyon ise %2.8 artarak beklentilere paralel gerçekleşti.

Ağustos'ta yıllık enflasyona en yüksek katkı yine hizmetler kaleminde geldi.

Avrupa Birliği'nde Ağustos'ta enflasyonun yıllık bazda en yüksek gerçekleştiği ülkeler %5.3 ile Romanya, %4.3 ile Belçika ve %4 ile Polonya oldu. En düşük artış ise %0.8 ile Litvanya'da yaşandı.

Euro Bölgesi'nin 2024 yılı enflasyon beklentisi %2.5 seviyesinde bulunuyor.

OECD, Ekonomik Görünüm Raporu'nu yayımladı.

OECD Raporu 25 Eylül'de yayımlandı.

OECD Büyüme Tahminleri (%)												
	Küresel		Türkiye		ABD		Euro Bölgesi		Japonya		Çin	
	Mayıs	Eylül	Mayıs	Eylül	Mayıs	Eylül	Mayıs	Eylül	Mayıs	Eylül	Mayıs	Eylül
2024	3.1	3.2	3.4	3.2	2.6	2.6	0.7	0.7	0.5	-0.1	4.9	4.9
2025	3.2	3.2	3.2	3.1	1.8	1.6	1.5	1.3	1.1	1.4	4.5	4.5

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Ekonomik Görünüm Raporu'na göre, 2024 küresel büyüme tahmini %3.1'den %3.2'ye revize edilirken 2025 yılı içinse %3.2'de sabit bırakıldı.

Raporda, önümüzdeki dönemde dezenflasyonun, reel gelirlerdeki iyileşmenin ve daha gevşek para politikasının pek çok ekonomide talebi destekleyeceği belirtildi.

Belirgin risklerin devam ettiği, devam eden jeopolitik ve ticari gerginliklerin yatırımlara zarar verebileceği ve ithalat fiyatlarını artırabileceği ifade edildi. İşgücü piyasaları soğudukça büyümenin beklenenden daha keskin yavaşlayabileceği, enflasyonun beklendiği gibi yumuşak bir şekilde düşmezse finansal piyasaları olumsuz etkileyebileceği belirtildi.

OECD, Türkiye ekonomisi için 2024 büyüme tahminini %3.4'ten %3.2'ye düşürdü. Türkiye'de enflasyonun 2024 ve 2025 boyunca azalması bekleniyor, ancak çift haneli oranlarda kalmaya devam edeceği belirtildi.

OECD Türkiye'de 2024 yılında enflasyonun %56, 2025 yılında %29.1 gerçekleşmesini bekliyor.

Ekim Ayında Takip Edilecek Veriler

Tarih	Açıklanacak veri (Yurt içi)
3 Ekim	Enflasyon (Eylül)
10 Ekim	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos)
10 Ekim	İşsizlik Oranı (Ağustos)
11 Ekim	Cari İşlemler Dengesi (Ağustos)
11 Ekim	TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi
15 Ekim	Merkezî Yönetim Bütçe Dengesi (Eylül)
17 Ekim	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantı Kararı
21 Ekim	Merkezî Yönetim Borç Stoku (Eylül)
24 Ekim	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti
31 Ekim	Dış Ticaret Dengesi (Eylül)
Tarih	Açıklanacak veri (Yurt dışı)
4 Ekim	ABD Tarım Dışı İstihdam ve İşsizlik Oranı (Eylül)
10 Ekim	ABD Enflasyonu (Eylül)
17 Ekim	Avrupa Merkez Bankası (ECB) Toplantısı ve Faiz Kararı
21 Ekim	Çin Merkez Bankası (PBoC) Toplantısı ve Faiz Kararı
31 Ekim	Japonya Merkez Bankası (BoJ) Toplantısı ve Faiz Kararı

FINANSAL GÖSTERGELER

VERİ	2023 Sonu	2024 Ağustos Sonu	2024 Eylül Sonu	2023 Yılsonuna Göre Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
DÖVİZ					
YURT İÇİ					
USD/TRY	29.48	34.07	34.16	15.89	0.26
EUR/TRY	32.54	37.49	38.00	16.79	1.37
Sepet (0.5\$+0.5€)	31.01	35.78	36.08	16.36	0.84
USD/TRY 3M Imp. Vol.	12.59	12.59	12.20	-3.07	-3.04
USD/TRY Future	29.46	33.95	34.15	15.91	0.58
FAİZ					
Gösterge Tahvil Getirisi*	39.65	38.43	37.64	-2.01	-0.79
TL REF*	40.67	50.81	50.09	9.42	-0.72
5Y CDS	280.23	256.81	256.81	-8.36	0.00
DÖVİZ					
YURT DIŞI					
Dolar Endeksi	101.33	101.70	100.78	-0.55	-0.90
EUR/USD	1.10	1.10	1.11	0.89	0.79
USD/JPY	141.06	146.16	143.62	1.81	-1.74
GBP/USD	1.27	1.31	1.34	5.04	1.86
USD/CHF	0.84	0.85	0.85	0.48	-0.51
EUR/JPY	155.63	161.50	159.92	2.76	-0.98
FAİZ*					
2Y ABD Hazine Tahvil Getirisi	4.25	3.93	3.65	-0.60	-0.28
10Y ABD Hazine Tahvil Getirisi	3.86	3.91	3.79	-0.07	-0.12
2Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi	2.40	2.39	2.07	-0.33	-0.31
10Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi	2.03	2.29	2.13	0.10	-0.16
KREDİ					
iTraxx Crossover	309.87	288.42	311.47	0.52	7.99
ABD 5Y CDS	47.56	35.49	37.35	-21.47	5.24
Almanya 5Y CDS	17.01	9.01	10.11	-40.59	12.15
İngiltere 5Y CDS	36.20	21.17	20.93	-42.19	-1.14
İspanya 5Y CDS	45.31	35.25	34.90	-22.98	-1.00
İtalya 5Y CDS	77.74	63.26	60.30	-22.43	-4.68
İrlanda 5Y CDS	25.73	18.15	19.04	-26.00	4.90
Çekya 5Y CDS	32.17	31.15	32.21	0.13	3.41
Brezilya 5Y CDS	131.47	149.31	146.71	11.59	-1.74
Güney Afrika 5Y CDS	203.76	185.38	170.88	-16.14	-7.82
Macaristan 5Y CDS	127.65	119.77	122.70	-3.87	2.45
Çin 5Y CDS	59.73	57.25	56.34	-5.67	-1.58
Romanya 5Y CDS	142.36	142.46	136.40	-4.18	-4.25
Endonezya 5Y CDS	69.28	67.26	65.94	-4.82	-1.96
EMTİA					
Altın (\$/ons)	2062.59	2503.03	2634.49	27.73	5.25
Brent Petrol (\$/varil)	77.04	78.80	71.77	-6.84	-8.92
Baltık Kuru Yük Endeksi	2094.00	1814.00	2084.00	-0.48	14.88

*: Puan Değişim